

Schriftelijke vragen

ex artikel 40 van het Reglement van Orde gemeenteraad Twenterand, gericht aan het college of de burgemeester.

Fractie: PvdA/Groen Links

Onderwerp: Regelingen voor ouderen vaak te ingewikkeld

Datum: 27 juni 2022

Beantwoording: schriftelijk

INLEIDING

De ombudsman heeft de afgelopen week geconstateerd dat financieel ouderen geld en ondersteuning mislopen omdat ze de regelingen en de weg naar ondersteuning niet kennen. Gevolg is dat er ouderen in Nederland zijn die onder het sociaal minimum leven. De PvdA GroenLinks Twenterand wil graag weten of dit ook het geval is in Twenterand en of hierop actie gewenst en nodig is. Daarom heeft de PvdA/GroenLinks Twenterand de volgende vragen:

VRAAG 1

Is het onderzoek: Met te weinig genoeg nemen van de Ombudsman u bekend? Is in Twenterand sprake van een groep ouderen die beperkt of geen beroep doet op regelingen en voorzieningen waar zij recht op hebben?

ANTWOORD

Het op 16 juni 2022 gepubliceerde rapport van de Nationale ombudsman 'Met te weinig genoeg nemen' is bekend. Uit dit onderzoek blijkt dat veel ouderen niet bekend zijn met de verschillende financiële regelingen van de overheid. Ze hebben behoefte aan een overheid, die hen daar proactief en in begrijpelijke taal over informeert. En hen helpt bij het aanvragen van die regelingen. Ook het eenvoudiger maken van aanvraagprocedures kan ervoor zorgen dat ouderen meer gebruikmaken van financiële regelingen waar ze recht op hebben. Het onderzoek heeft betrekking op zowel landelijke regelingen (AIO, Toeslagen) en gemeentelijke regelingen (bijzondere bijstand, energietoeslag, gemeentepolis en dit is verder in het onderzoek niet uitgesplitst.

We proberen het aanvragen van onze gemeentelijke regelingen zo laagdrempelig mogelijk in te richten. Naast de mogelijkheid van het online aanvragen (de norm) bieden we ook een schriftelijke aanvraagmogelijkheid. Aanvraagformulieren zoals bijvoorbeeld voor de energietoeslag verspreiden we niet alleen via de gemeente, maar ook via ketenpartners (ZorgSaam, Avedan, Stichting Boot). We denken hiermee ouderen voldoende te bereiken. Het grote aantal aanvragen voor de energietoeslag bevestigt dit.

VRAAG 2

Heeft u inzichtelijk hoeveel 65-plussers er in onze gemeente zijn, die recht hebben op toeslagen en ondersteuning? En heeft u inzicht hoe groot de groep is die hier ook daadwerkelijk gebruik van maakt?

ANTWOORD

In onze gemeente leven ongeveer 11 % van de huishoudens van een inkomen tot 120 % van de bijstandsnorm¹ (de bijstandsnorm is afhankelijk van de samenstelling van het huishouden). Dit is iets lager dan gemiddeld in Twente, vooral de gemeenten Almelo en Enschede trekken het gemiddelde met respectievelijk 19 % en 17 % omhoog (in Nederland wordt armoede steeds meer een (groot)stedelijk probleem.) In Twenterand zijn ongeveer 6800 inwoners ouder dan 65 jaar (ouderen). Als de inkomensverdeling gelijkmatig over leeftijd is verdeeld, zouden ongeveer in Twenterand ongeveer 750 ouderen leven van een inkomen tot 120 %. Toch kunnen we dit niet stellen en is dit cijfer zeer waarschijnlijk lager. In Nederland is namelijk het armoedecijfer onder ouderen aanzienlijk lager dan onder niet-ouderen. We hebben geen verdere kennis over de omvang van de groep ouderen die leven van een inkomen tot 120 %. Dit komt vooral omdat de gemeente niet de inkomensverstrekker van ouderen is en omdat de bijstandsnorm een nettobedrag is dat afhankelijk is van de samenstelling van het huishouden. Hier hebben we niet altijd zicht op.

VRAAG 3

Op welke manieren brengt u de regelingen waar ouderen recht op hebben onder de aandacht van 65-plussers in onze gemeente? Worden ouderen hier proactief op geattendeerd? Kunnen de organisaties als St. Boot en St. Zorgsaam hier een actieve rol in spelen?

ANTWOORD

We geven veel publiciteit aan onze minimaregelingen en hierbij spelen ons eigen Meldpunt Schulden en organisaties als Stichting Boot en ZorgSaam een prominente rol. We richten ons hierbij in sommige gevallen op kwetsbare subdoelgroepen zoals bijvoorbeeld statushouders en laaggeletterden.

ZorgSaam Twenterand biedt hulp aan ouderen in Twenterand met een AOW en een klein pensioen bij het invullen van de formulieren voor de Inkomstenbelasting. ZorgSaam Twenterand heeft hiervoor, door de belastingdienst, geschoolde belastingconsulenten. Zij controleren ook of er recht is op toeslagen.

VRAAG 4

Ziet u mogelijkheden om het systeem van aanvragen van toeslagen en andere regelingen die er voor ouderen zijn in de gemeente Twenterand toegankelijker te maken?

ANTWOORD

We zijn voortdurend bezig om het aanvragen van voorzieningen zo laagdrempelig mogelijk te doen. Aanvraagformulieren richten we zo eenvoudig mogelijk in, informatieteksten worden gescreend door het Taalpunt. Vanuit het Meldpunt Schulden helpen we inwoners steeds meer bij het invullen van formulieren. Ook zoeken we hierbij nadrukkelijk de samenwerking op met een vrijwilligersorganisatie als Stichting Boot. Daarnaast bieden we vanuit clientondersteuning (uitgevoerd door Stichting Mee, Avedan, ZorgSaam en Evenmens) hulp aan inwoners bij het aanvragen van voorzieningen. Deze ondersteuning is op iedereen gericht, niet specifiek op ouderen.

¹ CBS Armoedemonitor 2020.